ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ସଂଗ୍ରାହକ

ଭୁବନେଶ୍ୱର, ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲା

ବନାମ

ପାରାଦୀପ ପୋର୍ଟ ଟ୍ରଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

ଅଗଷ୍ଟ 8, 1990

[କେ.ଏନ୍. ସାଇକିଆ ଏବଂ ଏସ୍.ସି. ଅଗ୍ରୱାଲ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମ, 1962 : ଅଧ୍ୟାୟ XIV ଏବଂ XVI - ଧାରା 177, 133 ଏବଂ 151 - ଅଧ୍ୟାୟ XVI ଅଧୀନରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ - XIV ଅଧ୍ୟାୟ ଅଧୀନରେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ପାଇଁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେବା ସହିତ ସମାନ କି - କେବଳ ଧାରା 117 ଅଧୀନରେ ପାରିତ ଆଦେଶ - ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଦିଗକୁ ଧ୍ୟାନ ଦେଇନଥିଲେ - ଦ୍ୱିତୀୟ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରାଯାଇନଥିଲା - ନୂତନ ସମାଧାନ ପାଇଁ ମାମଲାକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପୁନଃ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଇଛି ।

ପାରାଦୀପ ବନ୍ଦରରେ ପହଞ୍ଚିଥିବା ଏକ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଜଳଜାହାଜକୁ ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଖୋଳତାଡ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 1,40,000 ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟର ନିଷିଦ୍ଧ ସାମଗ୍ରୀ ଉଦ୍ଧାର କରାଯାଇଥିଲା । ଦ୍ୱିତୀୟ ଉତ୍ତରଦାତା, ପାରାଦୀପ ବନ୍ଦର ଟ୍ରଷ୍ଟର ଉପ ସଂରକ୍ଷକଙ୍କୁ ଏକ ନକଲ ସହିତ ଜଳଜାହାଜର ମାଲିକଙ୍କୁ ଏକ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରି ଅଧିକାରୀମାନେ ଜଳଜାହାଜକୁ ମଧ୍ୟ ଅଟକ ରଖିଥିଲେ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ଉତ୍ତରଦାତା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣଙ୍କର ଅନୁରୋଧରେ, ଜଳଜାହାଜକୁ ଗଭୀର ସମୁଦ୍ରରେ ବନ୍ଦରଠାରୁ ଦୂରରେ ଥିବା ସ୍ଥାନକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା । ଏହାର ଫଳସ୍ୱରୂପ ଖୋଳତାଡ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଜଳଜାହାଜକୁ ପ୍ରାୟ 38 ଘଣ୍ଟା ପାଇଁ ଅସୁରକ୍ଷିତ ଛାଡ଼ି ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଏହା ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ନିଷିଦ୍ଧ ସାମଗ୍ରୀ ଜଳଜାହାଜରୁ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ହୋଇଯାଇଥିଲା ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ କାରଣ ଦର୍ଶାଇବାକୁ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ କାହିଁକି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ଏବଂ ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମ, 1962 ର ଧାରା 117 ଏବଂ 151 ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କ ଉପରେ କାହିଁକି ଜରିମାନା ଲାଗୁ କରାଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ତାଙ୍କ ଉତ୍ତରରେ, ଦ୍ୱିତୀୟ ଉତ୍ତରଦାତା ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପାଇଁ ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ନାହିଁ ଏବଂ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 151 ଆକର୍ଷିତ ହୋଇନାହିଁ । ତାଙ୍କ ଆବେଦନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରି ସଂଗ୍ରାହକ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 117 ଅନୁଯାୟୀ 1000 ଟଙ୍କା ଜରିମାନା ଲାଗୁ କରିଥିଲେ ।

ସଂଗ୍ରାହକଙ୍କ ଉକ୍ତ ଆଦେଶକୁ ରିଟ୍ ଆବେଦନ ମାଧ୍ୟମରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରିଟ୍ ଆବେଦନକୁ ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ ଏବଂ ଦଣ୍ଡକୁ ରଦ୍ଦ କରିଦେଇଥିଲେ । ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା, ଏହି ଆବେଦନଟି, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦଣ୍ଡକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଧାରା 133 ଏକ ଅପରାଧ ସୃଷ୍ଟି କରେ ଏବଂ ଏକ ଜୋରିମାନା ମଧ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରେ, ଏବଂ ଯଦିଓ ଏହି ଧାରା ଅପରାଧ ପାଇଁ ଅଭିଯୋଜନ ଏବଂ ଦଣ୍ଡ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ପଠାଇବାଯୋଗ୍ୟ, ତେବେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 117 ଅନୁଯାୟୀ ସେହି ଅପରାଧର ମୁକାବିଲା କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ରହିବ ନାହିଁ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯଦି ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ମାମଲାରେ ଅଧିନିୟମର ଅଧ୍ୟାୟ XVI ର ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ ଜଣେ ଅଭିଯୋଜିତ ଏବଂ ଦଣ୍ଡିତ ହୁଅନ୍ତି ଏବଂ ଅଧିନିୟମର ଅଧ୍ୟାୟ XVI ରେ ଥିବା ଅପରାଧଗୁଡିକ ସମେତ ଅଧିନିୟମର ଅଧ୍ୟାୟ XVI ରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ମଧ୍ୟ ଦଣ୍ଡିତ ହୁଅନ୍ତି ତେବେ କୌଣସି ଦ୍ୱିଗୁଣିତ ବିପଦ ରହିବ ନାହିଁ ।

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ,

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଗଲା : 1. ଯେଉଁଠାରେ ସେହି କାର୍ଯ୍ୟ ବା ଘଟଣା XVI ଅଧ୍ୟାୟ ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଅପରାଧ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ସେହି ସମୟରେ ଅଧିନିୟମର କୌଣସି ପ୍ରାବଧାନର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କିମ୍ବା ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିଥାଏ କିମ୍ବା ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କୌଣସି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପାଳନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥାଏ କିମ୍ବା ଅଧିନିୟମର କୌଣସି ପ୍ରାବଧାନର ଅନନୁପାଳନ ହୋଇଥାଏ, ସେଠାରେ ଅଧିନିୟମର ଅଧ୍ୟାୟ XVI ଏବଂ ଆଇନର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରାବଧାନ ଅନୁଯାୟୀ ମକଦ୍ଦମା ଏବଂ ଦଣ୍ଡବିଧାନର ସମ୍ଭାବନା ରହିବ ଏବଂ ସେହି ସମୟରେ ଅଧିନିୟମର ଅଧ୍ୟାୟ XIV ଅନୁଯାୟୀ ବାଜ୍ୟାପ୍ତି ଏବଂ ଦଣ୍ଡବିଧାନର ସମ୍ଭାବନା ରହିବ ।

2. ବର୍ତ୍ତମାନ ମାମଲାରେ, ଜଳଜାହାଜକୁ ଆଇନଗତ ଭାବରେ ଅଟକ ରଖାଯାଇପାରିବ, ଖୋଳତାଡ଼ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ସନ୍ଦିଗ୍ଧ ସାମଗ୍ରୀ ଜବତ କରାଯାଇପାରିବ । ଯଦି ଅଭିଯୋଗ ପ୍ରମାଣିତ ହୁଏ, ତେବେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ତରଫରୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମୂଳକ ଭାବେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଛି ବୋଲି ବିଚାର କରାଯାଇପାରେ । ଯଦି ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକୁ ହଟାଇବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଉନଥିଲା, ତେବେ ଯେଉଁଠାରେ ଜବତ କରିବା ପାଇଁ ଆଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ତାହା IPCର ଧାରା 186 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଭାବେ ବିବେଚିତ ହେବ । ପ୍ରତିବନ୍ଧକ କେବଳ ଭୌତିକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ନୁହେଁ ଏବଂ ଏଥିରେ ପୋଲିସ୍ କିମ୍ବା ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିବାରେ ଅସୁବିଧା ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିବା ଯେକୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।

ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ବନାମ ରାଜ୍ୟ, AIR 1951 SC 201 *ଏବଂ ହିଞ୍ଚ୍‌ଲିଫ ବନାମ ଶେଲଡନ,* [1955] 1 WLR 1207, ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ସଂଗ୍ରାହକଙ୍କ ଆଦେଶରେ ଯଦିଓ ଧାରା 133 ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ ଏବଂ ଧାରା 151 ଅନୁଯାୟୀ କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ଅବହେଳା ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 117 ର ପ୍ରବଧାନ ଅନୁଯାୟୀ ଯାହା ସୁସ୍ପଷ୍ଟ ଏହି ଆଦେଶରେ ପାରିତ ହୋଇଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶରେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କୌଣସି ଆଲୋଚନା କରାଯାଇନାହିଁ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିକଟରେ ଏହା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା କି ନାହିଁ, ସେ ନେଇ କୌଣସି ସୂଚନା ଦିଆଯାଇନାହିଁ । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ, ଯେହେତୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ଉତ୍ତରଦାତା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରୁନାହାନ୍ତି, ତେଣୁ ଉକ୍ତ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ପୂର୍ବରୁ ନଥିରେ ଥିବା ପ୍ରମାଣ ଆଧାରରେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ଦଲିଲ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାର ସୁଯୋଗ ଦିଆଯିବା ପରେ ଏଠାରେ ଉପରୋକ୍ତ ମନ୍ତବ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ମାମଲାକୁ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ପୁନଃବିଚାର ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପଠାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : 1983 ର ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 6247-48 ।

ମୂଳ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତାରେ 1977 ର ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 91 ଏବଂ 155 ରେ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ତା 3.7.1980 ରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀ ପକ୍ଷରୁ ଅତିରିକ୍ତ ସଲିସିଟର ଜେନେରାଲ କପିଲ ସିବଲ, ଦିଲୀପ ଟଣ୍ଡନ ଏବଂ ସିଭିଏସ ରାଓ ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଶ୍ରୀମତୀ ଭାରତୀ ଆନନ୍ଦ (ଏନ୍.ପି.) ।

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, କେ.ଏନ୍. ସାଇକିଆଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମ 1962 (ଏହା ପରେ 'ଅଧିନିୟମ' ଭାବରେ ସୂଚିତ) ଅନୁଯାୟୀ ରିଟ୍ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଉପରେ ଲାଗୁ ହୋଇଥିବା ଦଣ୍ଡକୁ ରଦ୍ଦ କରିଥିବା ଏବଂ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିବା ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ଅନୁଯାୟୀ ଦୁଇଟି ରିଟ୍ ଆବେଦନରେ ଜୁଲାଇ 3, 1980 ରେ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକଙ୍କ ରାୟରୁ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ଆସିଛି ।

1976 ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ 29 ତାରିଖରେ ଏକ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଜଳଜାହାଜ ଏମ୍.ଭି. ଜଗ ଦର୍ଶନ ପାରାଦୀପ ବନ୍ଦରରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲା । 1976 ମସିହା ଏପ୍ରିଲ 6 ତାରିଖରୁ 1976 ମସିହା ଏପ୍ରିଲ 13 ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଅଧିକାରୀମାନେ ଏହାର ଖୋଳତାଡ଼ କରୁଥିଲେ । ଖୋଳତାଡ଼ ସମୟରେ ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଅଧିକାରୀମାନେ 1,40,000 (ଏକ ଲକ୍ଷ ଚାଳିଶ ହଜାର ଟଙ୍କା) ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ନିଷିଦ୍ଧ ସାମଗ୍ରୀ ଉଦ୍ଧାର କରିଥିଲେ, ପାରାଦୀପ ବନ୍ଦର ଟ୍ରଷ୍ଟର ଉପ-ସଂରକ୍ଷକ ଶ୍ରୀ ଭି.ଏଲ. ଚୌଧୁରୀଙ୍କୁ ଏକ ନକଲ ଦେବା ସହିତ ଜଳଜାହାଜର ମାଲିକଙ୍କୁ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରି କିଛି ପରିମାଣରେ ଜବତ କରିବା ସହ ଜଳଜାହାଜକୁ ଅଟକ ରଖିଥିଲେ । ଶ୍ରୀ ଭି.ଏଲ. ଚୌଧୁରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଜଳଜାହାଜକୁ ପାରାଦୀପ ବନ୍ଦରର ଦୂର

ନଙ୍ଗରକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ସମୁଦ୍ର ମଧ୍ୟରେ ବହୁ ଦୂରରେ ଥିଲା । ଅଟକାଦେଶ ସତ୍ତ୍ୱେ, ସ୍ଥାନାନ୍ତର ଫଳସ୍ୱରୂପ, ସୀମା ଶୁଳ୍କ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଜଳଜାହାଜ ଛାଡ଼ିବାକୁ ପଡ଼ିବାରୁ ଏବଂ ଜଳଜାହାଜ ପ୍ରାୟ 38 ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁରକ୍ଷା ବିନା ରହିବାରୁ ଖୋଳତାଡ଼ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବାଧାପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଥିଲା ଯେ ନିଷିଦ୍ଧ ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଜଳଜାହାଜରୁ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଶ୍ରୀ ଭି.ଏଲ. ଚୌଧୁରୀଙ୍କୁ ଆଇନର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ପାଳନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହେବା ଏବଂ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 133ର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ଅଟକ ରଖାଯାଇଥିବା ଜଳଜାହାଜ ଏମ୍. ଭି. ଜଗ ଦର୍ଶନରୁ ଚୋରାଚାଲାଣ ସାମଗ୍ରୀ ଉଦ୍ଧାର କରିବାରେ ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ଜାଣିଶୁଣି ବାଧା ଦେବା ଦ୍ୱାରା ଚୋରାଚାଲାଣ ଅପରାଧରେ ସମ୍ପୃକ୍ତିର କାରଣ ଦର୍ଶାଇବାକୁ କୁହାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 117 ଏବଂ 151 ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କ ଉପରେ କାହିଁକି ଦଣ୍ଡବିଧାନ ଲାଗୁ କରାଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

ବିଜ୍ଞପ୍ତିର ଉତ୍ତରରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଉତ୍ତରଦାତା ଶ୍ରୀ ଭି.ଏଲ୍. ଚୌଧୁରୀ ଏହି ଯୁକ୍ତି ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଯେ ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉତ୍ପାଦ ଶୁଳ୍କ ସଂଗ୍ରାହକଙ୍କର ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାର କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ନାହିଁ କାରଣ ସେ ଯାହା କରିଛନ୍ତି ତାହା ପାରାଦୀପ ବନ୍ଦର ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 151ର ପ୍ରବଧାନ ତାଙ୍କ ମାମଲାରେ ଆକର୍ଷିତ ହୋଇନଥିଲା । ଏହି ଆବେଦନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରି ସଂଗ୍ରାହକ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 117 ଅନୁଯାୟୀ ଶ୍ରୀ ଭି.ଏଲ. ଚୌଧୁରୀଙ୍କ ଉପରେ 1,000 ଟଙ୍କା ଜରିମାନା ଲଗାଇଥିଲେ । ଆଦେଶର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଅଂଶରେ କୁହାଯାଇଛି :

> "ତେଣୁ ମୁଁ ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମ, 1962ର ଧାରା 117 ଅନୁଯାୟୀ ପାରାଦୀପ ବନ୍ଦରର ଉପ ସଂରକ୍ଷକ ଶ୍ରୀ ଭି.ଏଲ. ଚୌଧୁରୀଙ୍କ ଉପରେ 1,000 ଟଙ୍କା (ଏକ ହଜାର ଟଙ୍କା) ଜରିମାନା ଲାଗୁ କରୁଛି ।
>
> 1037-ସୀମା ଶୁଳ୍କ ବିବିଧ, ରସିଦ, ଜରିମାନା, ଭଡ଼ା ଇତ୍ୟାଦି ଶୀର୍ଷକ ଅଧୀନରେ ଏହି ଆଦେଶ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାର ପନ୍ଦର ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ଜୋରିମାନା କୌଣସି ସରକାରୀ କୋଷାଗାର/ଷ୍ଟେଟ ବ୍ୟାଙ୍କ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆରେ ଜମା କରାଯିବା ଉଚିତ ।"

ସଂଗ୍ରାହକଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ଅନୁଯାୟୀ ଦୁଇଟି ରିଟ୍ ଆବେଦନରେ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଦଣ୍ଡାଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରିଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଦୁଇଟି ଆଧାରରେ ରିଟ୍ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ । ପ୍ରଥମତଃ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାମଲାରେ ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ଦର୍ଶାଇଥିଲା ଯେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 133 ଏବଂ 151 ଅନୁଯାୟୀ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇଥିଲା ; ଅଧିନିୟମର ଧାରା 137 ଅପରାଧଗୁଡ଼ିକର ସଂଜ୍ଞାନ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥିଲା ଏବଂ ସେଥିରେ ଧାରା 133କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା, ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଧାରା 133 ଦଣ୍ଡ ଦେବା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଭାବରେ ସଂଗ୍ରହକଙ୍କୁ ନୁହେଁ ବରଂ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ସୂଚିତ କରିବା ଉଚିତ ଏବଂ ତେଣୁ, ସଂଗ୍ରହକ ସେହି ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଦଣ୍ଡ ଦେବା ପାଇଁ ସକ୍ଷମ ନଥିଲେ । ଦ୍ୱିତୀୟତଃ, ଧାରା 151ରେ ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ସହାୟତା କରିବା ପାଇଁ ଏଥିରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଥିବା ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏହି ଦୁଇ

ଅଧିକାରୀ ପୋର୍ଟ ଟ୍ରଷ୍ଟର କର୍ମଚାରୀ ଥିଲେ ଏବଂ ସେହି ଧାରାର ଖଣ୍ଡ (d) କିମ୍ବା (e)ରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଥିବା ଅଧିକାରୀ ନଥିଲେ, ଯେହେତୁ ପୂର୍ବଟି କେନ୍ଦ୍ର କିମ୍ବା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର କୌଣସି ବନ୍ଦର କିମ୍ବା ବିମାନ ବନ୍ଦରରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ସୂଚିତ କରେ ଏବଂ ଖଣ୍ଡ (e) ରେ କେନ୍ଦ୍ର କିମ୍ବା ରାଜ୍ୟ ସରକାର କିମ୍ବା ସ୍ଥାନୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ସୂଚିତ କରାଯାଇଛି, ଯେହେତୁ ଏହି ଦୁଇ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଖଣ୍ଡ (e) ଅଧୀନରକୁ ଆଣିବା ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଏହି ବିଷୟରେ ସରକାରୀ ଗେଜେଟରେ ଅଧିସୂଚନା ମାଧ୍ୟମରେ ସୂଚିତ କରିଛନ୍ତି ।

ଭାରତର ବିଦ୍ୱାନ ଅତିରିକ୍ତ ସଲିସିଟର ଜେନେରାଲ, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କପିଲ ସିବଲ, ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଗମ୍ଭୀରତାର ସହ ସମାଲୋଚନା କରିନାହାଁନ୍ତି ଯେ ଅଧିକାରୀମାନେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 151 ଅଧୀନରେ ଆସିନଥିଲେ । ଅଧିନିୟମର ଧାରା 133ର ପ୍ରୟୋଗଯୋଗ୍ୟତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଆପତ୍ତି କରି ତାଙ୍କର ମୁଖ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ ହେଉଛି ଯେ ଧାରା 133 ଉଭୟ ଏକ ଅପରାଧ ସୃଷ୍ଟି କରେ ଏବଂ ଏକ ଜୋରିମାନା ମଧ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରେ, ଏବଂ ଯଦିଓ ଏହି ଧାରା ଅପରାଧ ପାଇଁ ଅଭିଯୋଜନ ଏବଂ ଦଣ୍ଡ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସୂଚିତ କରାଯାଏ, ତେବେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 117 ଅନୁଯାୟୀ ସେହି ଅପରାଧର ମୁକାବିଲା ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ରହିବ ନାହିଁ । ଓକିଲ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ, ଯଦିଓ ଧାରା 133ରେ କେବଳ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉପାୟରେ ଏହି ଅପରାଧର ସମାଧାନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି ଅନୁମାନ କରି କିନ୍ତୁ ସ୍ୱୀକାର ନକରି, ଶ୍ରୀ ଭି.ଏଲ୍. ଚୌଧୁରୀ ଅଧିନିୟମର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ପାଇଁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିଥିବାରୁ ସେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 117 ଅନୁଯାୟୀ 1,000 ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ଜୋରିମାନା ପାଇଁ ଦାୟୀ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ସଂଗ୍ରାହକଙ୍କ ତାଙ୍କ ଉପରେ ଯଥାର୍ଥ ଦଣ୍ଡ ଲାଗୁ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଦଣ୍ଡକୁ ବାତିଲ କରିବା ଉଚିତ ନଥିଲା । ଓକିଲ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ, ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ, ଯଦି ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ମାମଲାରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଅଧିନିୟମର ଅଧ୍ୟାୟ XVI ର ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ ଅଭିଯୋଜନ କରାଯାଇ ଦଣ୍ଡିତ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଅଧିନିୟମର ଅଧ୍ୟାୟ XVI ରେ ଥିବା ଅପରାଧଗୁଡ଼ିକ ସମେତ ଅଧିନିୟମର ଅଧ୍ୟାୟ XVI ରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡିତ କରାଯାଇଛି, ତେବେ କୌଣସି ଦ୍ୱିଗୁଣିତ ବିପଦ ରହିବ ନାହିଁ ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ କେହି ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ନାହାଁନ୍ତି ।

ଉପସ୍ଥାପନ ଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ, ଆମେ ଅଧିନିୟମର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ପ୍ରବଧାନଗୁଡ଼ିକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିପାରିବା । ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ, ଯେ ଅଧିନିୟମରେ 'ଅପରାଧ' କୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇ ନାହିଁ । ଧାରା 132 ରୁ 140ଏ ରେ ଅଧ୍ୟାୟ XVI "ଅପରାଧ ଏବଂ ଅଭିଯୋଜନ" ସହିତ ଜଡିତ ।" ଧାରା 132 ଅନୁଯାୟୀ ମିଥ୍ୟା ଘୋଷଣା, ମିଥ୍ୟା ଦସ୍ତାବିଜ ଇତ୍ୟାଦି ଏକ ଅପରାଧ ଅଟେ । ଧାରା 133 ଅନୁସାରେ ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଅଧିକାରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଏକ ଅପରାଧ । ସେହିପରି, ଧାରା 134 ଅନୁଯାୟୀ, ଯାଞ୍ଚ ହେବାକୁ ମନା କରିବା, ଧାରା 135 ଅନୁଯାୟୀ, କର୍ତ୍ତବ୍ୟକୁ ଫାଙ୍କିବା କିମ୍ବା ନିଷେଧ କରିବା ଅପରାଧ ଅଟେ । ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରେ ଯେ ଧାରା 135 (1) ହେଉଛି 'ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ନିଆଯାଇପାରୁଥିବା କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପକ୍ଷପାତ ବିହୀନ ଅଟେ'। ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଯେକୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ପରିକଳ୍ପନା କରେ

ଯାହା ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ଧାରା ଅଧୀନରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଭିଯୋଜନ ଏବଂ ଦଣ୍ଡ ଉପରେ ନିଆଯାଇପାରେ । ଧାରା 137 "ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅପରାଧର ସଂଜ୍ଞାନ" ସହିତ ଜଡ଼ିତ । ଧାରା 138ରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଏହି ଧାରା ଅଧୀନରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଅପରାଧ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ଅପରାଧଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିଚାର କରାଯିବ । ଧାରା 138-A ନିନ୍ଦନୀୟ ମାନସିକ ଅବସ୍ଥାର ଅସ୍ତିତ୍ୱକୁ ଅନୁମାନ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରବଧାନ ପ୍ରଦାନ କରେ ଯେଉଁଠାରେ ଏପରି ଅବସ୍ଥା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଧାରା 111-127 ରେ ଅଧ୍ୟାୟ XIV, ସାମଗ୍ରୀ ବାଜ୍ୟାପ୍ତି ଏବଂ ହସ୍ତାନ୍ତରଣ ଏବଂ ଜୋରିମାନା ଲାଗୁ କରିବା ସହିତ ଜଡ଼ିତ । ଧାରା 120 ରେ ଚୋରା ଚାଲାଣ ସାମଗ୍ରୀର ଯେକୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ ସତ୍ତ୍ୱେ ଜବତ କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ଧାରା 122 ଜବତ ଏବଂ ଦଣ୍ଡବିଧାନର ବିଚାର ସହିତ ଜଡ଼ିତ । ଏହି ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ, ଏହି ଅଧ୍ୟାୟ ଅଧୀନରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାମଲାରେ ଯେଉଁଥିରେ କିଛି ଜବତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ କିମ୍ବା କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଶାସ୍ତି ପାଇଁ ଦାୟୀ, ଏପରି ଜବତ କିମ୍ବା ଶାସ୍ତି ଉପଯୁକ୍ତ ସୀମା ଶୁଳ୍କ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଚାର କରାଯାଇପାରେ । ଧାରା 123 କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରମାଣ ଦାୟିତ୍ୱ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଏବଂ କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସାମଗ୍ରୀର ମାଲିକ କିମ୍ବା ମାଲିକଙ୍କ ଉପରେ ଲାଗେ । ଧାରା 127 ରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ଜବତ କିମ୍ବା ଦଣ୍ଡ ପ୍ରଦାନ, ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟର ଅଧ୍ୟାୟ XVI ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା କୌଣସି ଦଣ୍ଡ ବିଧାନକୁ ପ୍ରତିରୋଧ କରିବ ନାହିଁ । ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ଦର୍ଶାଏ ଯେ ଯଦି ସେହି ସମାନ କାରବାର, କାର୍ଯ୍ୟ କିମ୍ବା ଘଟଣା ପାଇଁ ଅଧିନିୟମର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ପ୍ରବଧାନ ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ଜବତ କିମ୍ବା ଦଣ୍ଡ ପାଇଁ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦିଆଯାଏ ଏବଂ ଅଧିନିୟମର ଧାରା XVI କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆଇନର ପ୍ରବଧାନ ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ଦଣ୍ଡ ବିଧାନ କରାଯାଏ ତେବେ କୌଣସି ଦ୍ୱୈତ ବିପଦ ରହିବ ନାହିଁ । ଅଧ୍ୟାୟ XIV ରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ, ଧାରା 117, ଉଲ୍ଲଂଘନ ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ ଦଣ୍ଡ ବିଷୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ ଯାହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ଏଥିରେ କୁହାଯାଇଛି :

> "କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏ ଏହି ଅଧିନିୟମର କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଲ୍ଲଂଘନ କରନ୍ତି କିମ୍ବା ଏପରି କୌଣସି ଉଲ୍ଲଂଘନ ପାଇଁ କୁପ୍ରରୋଚନା କରନ୍ତି କିମ୍ବା ଯିଏ ଏହି ଅଧିନିୟମର କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅନୁପାଳନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି ଯାହା ଅନୁପାଳନ କରିବା ତାଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଥିଲା, ଯେଉଁଠାରେ ଏପରି ଉଲ୍ଲଂଘନ କିମ୍ବା ବିଫଳତା ପାଇଁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ କୌଣସି ସ୍ପଷ୍ଟ ଜୋରିମାନା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନାହିଁ, ସେ 1,000 ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ହୋଇନଥିବା ଜୋରିମାନା ପାଇଁ ଦାୟୀ ହେବେ ।

ଯଦିଓ ଅଧ୍ୟାୟ XIVରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଛି, ଧାରା 117 ଅଧିନିୟମର କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଲ୍ଲଂଘନ,ଏପରି କୌଣସି ଉଲ୍ଲଂଘନକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେବା କିମ୍ବା ଏହି ଅଧିନିୟମର କୌଣସି ପ୍ରାବଧାନକୁ ପାଳନ କରିବାରେ ବିଫଳତା ପାଇଁ ଦଣ୍ଡବିଧାନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି, ଯାହାକୁ ପାଳନ କରିବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ କୌଣସି ସ୍ପଷ୍ଟ ଦଣ୍ଡବିଧାନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ । ଏପରି ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କିମ୍ବା ବିଫଳତା ପାଇଁ 1,000 ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ହୋଇନଥିବା ଜୋରିମାନା ଦେବାକୁ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି ।

ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକରୁ, ଆମେ ଦେଖୁଛୁ ଯେ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ମାମଲାରେ ସମାନ କାରବାର, କାର୍ଯ୍ୟ କିମ୍ବା ଘଟଣା ପାଇଁ, ଅଧ୍ୟାୟ XVI ଅନୁଯାୟୀ ମକଦ୍ଦମା ଏବଂ ଦଣ୍ଡବିଧାନ ହୋଇପାରେ ଏବଂ ସାମଗ୍ରୀ ଏବଂ ଯାନବାହାନକୁ ଜବତ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ଏହି ଅଧିନିୟମର କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉଲ୍ଲଂଘନ କରିବା କିମ୍ବା ଏପରି କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉଲ୍ଲଂଘନକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେବା କିମ୍ବା ଏହି ଅଧିନିୟମର କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ପାଳନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହେବା ପାଇଁ ଏକ ହଜାର ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ହୋଇନଥିବ ଜୋରିମାନା ମଧ୍ୟ ଲାଗୁ କରାଯାଇପାରିବ, ଯେଉଁଠାରେ ଏହିପରି ଉଲ୍ଲଂଘନ କିମ୍ବା ବିଫଳତା ପାଇଁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ କୌଣସି ସ୍ପଷ୍ଟ ଦଣ୍ଡର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇ ନାହିଁ । ଏହା ମଧ୍ୟ ସମ୍ଭବ ଯେ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟ କିମ୍ବା ଘଟଣା ଯାହା ଅଧ୍ୟାୟ XVI ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡବିଧାନ କରାଯାଇପାରେ ତାହା ନିଜେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ତଥ୍ୟ ସହିତ ମଧ୍ୟ ଅଧିନିୟମର କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଲ୍ଲଂଘନ କିମ୍ବା ଏହିପରି କୌଣସି ଉଲ୍ଲଂଘନକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେବା ପରି ହୋଇପାରେ । ଯେଉଁଠାରେ ସମାନ କାର୍ଯ୍ୟ କିମ୍ବା ଘଟଣା ଅଧ୍ୟାୟ XVI ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଅପରାଧ ଅଟେ ଏବଂ ସେହି ସମୟରେ ଅଧିନିୟମର କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଲ୍ଲଂଘନ କିମ୍ବା ଉଲ୍ଲଂଘନକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେଇଥାଏ କିମ୍ବା ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କୌଣସି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିବାରେ ବିଫଳତା ହୋଇଥାଏ କିମ୍ବା ଅଧିନିୟମର କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅନନୁପାଳନ ହୋଇଥାଏ, ଅଧିନିୟମର ଅଧ୍ୟାୟ XVI ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆଇନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ମକଦ୍ଦମା ଏବଂ ଦଣ୍ଡବିଧାନର ସମ୍ଭାବନା ରହିବ ଏବଂ ସେହି ସମୟରେ ଅଧିନିୟମର ଅଧ୍ୟାୟ XIV ଅନୁଯାୟୀ ଜବତ ଏବଂ ଜୋରିମାନା ହେବ ।

ଏହି ମାମଲାର ଅଭିଯୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 106 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଯେଉଁଠାରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ କରିବାର କାରଣ ଥାଏ ଯେ ଭାରତରେ କିମ୍ବା ଭାରତୀୟ ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଜଳ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ଜଳଜାହାଜ କୌଣସି ଦ୍ରବ୍ୟର ଚୋରା ଚାଲାଣରେ କିମ୍ବା ଚୋରା ଚାଲାଣ ହୋଇଥିବା କୌଣସି ଦ୍ରବ୍ୟର ପରିବହନରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଛି, ହେଉଛି କିମ୍ବା ହେବାକୁ ଯାଉଛି, ସେ ଯେକୌଣସି ସମୟରେ ଏପରି କୌଣସି ଜଳଜାହାଜକୁ ଅଟକାଇ ପାରିବେ ଏବଂ (a) ଜଳଜାହାଜର କୌଣସି ଅଂଶରେ ଖୋଳତାଡ ଏବଂ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିପାରିବେ ଏବଂ (b) ଜଳଜାହାଜରେ ଥିବା କୌଣସି ଦ୍ରବ୍ୟର ଯାଞ୍ଚ ଏବଂ ତଲାସ କରିପାରିବେ । ଧାରା 110 (1) ଅନୁଯାୟୀ, ଯଦି ଉପଯୁକ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ କରିବାର କାରଣ ଥାଏ ଯେ କୌଣସି ଦ୍ରବ୍ୟ, ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଜବତ କରାଯିବା ଯୋଗ୍ୟ, ତେବେ ସେ ଏପରି ଦ୍ରବ୍ୟକୁ ଜବତ କରିପାରିବେ । ଧାରା 111 ଅନୁଚିତ ଭାବରେ ଆମଦାନୀ ହୋଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀ ଜବତ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଦାନ କରେ । ତେଣୁ, ଏହି ମାମଲାରେ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ, ଜଳଜାହାଜକୁ ଆଇନଗତ ଭାବରେ ଅଟକ ରଖାଯାଇପାରିବ, ଖୋଳତାଡ଼ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ସନ୍ଦିଗ୍ଧ ସାମଗ୍ରୀ ଜବତ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହା ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଜଳଜାହାଜକୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଆଦେଶରେ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଗଭୀର ସମୁଦ୍ରରେ ଜଳଜାହାଜକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯିବା କାରଣରୁ ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ଜଳଜାହାଜକୁ ଜବତ ସାମଗ୍ରୀ ସହିତ ଛାଡି ଆସିବାକୁ ପଡିଥିଲା ଏବଂ ଜଳଜାହାଜକୁ 38 ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅସୁରକ୍ଷିତ ରହିବାକୁ ପଡିଥିଲା, ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ନିଷିଦ୍ଧ ସାମଗ୍ରୀକୁ ବେଆଇନ ଭାବେ ନଷ୍ଟ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଧାରା 133ରେ କୁହାଯାଇଛି :

"133. ସୀମା ଶୁଳ୍କ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରତିରୋଧ : ଯଦି କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଦତ୍ତ କୌଣସି କ୍ଷମତାର ପ୍ରୟୋଗରେ ସୀମା ଶୁଳ୍କ ବିଭାଗର କୌଣସି ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଜାଣିଶୁଣି ବାଧା ଦିଅନ୍ତି, ତେବେ ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଛଅ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାରାଦଣ୍ଡ କିମ୍ବା ଜୋରିମାନା କିମ୍ବା ଉଭୟ ଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ କରାଯିବ ।

ଯଦି ଅଭିଯୋଗ ପ୍ରମାଣିତ ହୁଏ, ତେବେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ତରଫରୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମୂଳକ ଭାବରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଥିଲା ବୋଲି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାର ସୁଯୋଗ ଥାଇପାରେ । ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ବନାମ ରାଜ୍ୟ, AIR 1951 SC 201: [1951] SCR 303 ମାମଲାରେ ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯଦି ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକୁ ବାହାର କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ ତେବେ IPC ର ଧାରା 186 ଅନୁଯାୟୀ ଏହା ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଭାବେ ବିବେଚିତ ହେବ । ହିଞ୍ଚଲିଫ୍ ବନାମ ସେଲଡନ୍, [1955] 1 WLR 1207 ର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଅନୁଯାୟୀ ଏହା କୁହାଯାଇପାରେ ଯେ ଏହି ପ୍ରତିବନ୍ଧକ କେବଳ ଶାରୀରିକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ନୁହେଁ ଏବଂ ଏଥିରେ ଏପରି କିଛି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଯାହା ପୋଲିସ କିମ୍ବା ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପାଳନ କରିବା ଅଧିକ କଷ୍ଟକର କରିଥାଏ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଏହା କ'ଣ ଅଧିନିୟମର କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଲ୍ଲଂଘନକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେବା ସହିତ ସମାନ ଥିଲା ? ଜବତ ହୋଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀ ଏବଂ ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକୁ ଜବତ କରାଯାଇ ପାରିଥାନ୍ତା, ସେଗୁଡ଼ିକର ଚୋରାଚାଲାଣ ବୋଲି ଅଭିଯୋଗ ହେବା ପଛରେ କୌଣସି ପ୍ରରୋଚନା ଥିଲା କି ?

ସଂଗ୍ରାହକଙ୍କ ଆଦେଶରେ, ଯଦିଓ ଧାରା 133 ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ ଏବଂ ଧାରା 151 ଅନୁଯାୟୀ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିବାରେ ବିଫଳତା ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା, ଏହି ଆଦେଶ ନିଜେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 117 ର ପ୍ରବଧାନ ଅନୁଯାୟୀ ସୁସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ପାରିତ ହୋଇଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ପରେ, ଆମେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କୌଣସି ଆଲୋଚନା ପାଇନାହୁଁ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଏହା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା କି ନାହିଁ ସେ ବିଷୟରେ କୌଣସି ସୂଚନା ନାହିଁ । ଯେହେତୁ ବିଦ୍ୱାନ ଅତିରିକ୍ତ ସଲିସିଟର ଜେନେରାଲ ଏହି ଦିଗ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଛନ୍ତି ଏବଂ ଆମେ ଉପରୋକ୍ତ ସୀମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କ ସହ ସହମତ ହେବାକୁ ଆଗ୍ରହୀ, ଏବଂ ଯେହେତୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରାଯାଇନାହିଁ, ଆମେ ପୂର୍ବରୁ ନଥିରେ ଥିବା ପ୍ରମାଣ ଆଧାରରେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ସୁଯୋଗ ଦେବା ପରେ ଏଠାରେ ଉପରୋକ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିବାକୁ ଏବଂ ନୂତନ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପଠାଇବା ପାଇଁ ଆଗ୍ରହୀ; ଏବଂ ଆମେ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଆଦେଶ ଦେଉଛୁ ।

ଜି.ଏନ୍. ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ।

<u>ଅସ୍ୱୀକରଣ</u>

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

<u>ଭାଷାନ୍ତର :</u>

ରଶ୍ମିତା ମୁର୍ମୁ ,
ଅନୁବାଦିକା,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ , କଟକ ।